

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De Postryder verschynt s' dingsdags, s' dondersdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annoucen, gebid, enz., moet getrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlyk, 20 centiemen.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiemen.

De reklamen, per drukregel 25 centiemen.

TONGEREN DEN 4 MEL.

De traktementen der gemeentesekretarissen.

De gemeente sekretarissen van het arrondissement van Hooft, hebben zich tot de Kamer gerigt ten einde van haer by middel eener wet, te verkrygen dat hun traktement geveerdredig worden zou met het cyfer der bevolking van de gemeente die zy bedienen, en dat de Staat en de provincie tot deze vermeerdering bydragen zouden naer rato van het werk dat beide van hen eischen.

De Kamer heeft, dezer dagen, de verzending dezer petitie naer den heer minister van het inwendige bevolen, maer alles wat deze heeft vermeend te mogen beloven, is van zyne pogingen te verdubbelen om de gemeentebesturen zoo ver te brengen dat zy de traktementen hunner sekretarissen in overeenkomst stellen met de belangrykheid hunner functiën, alsmede dat hy de gelegenheden zou waarnemen om hun lot te verbeteren.

Sinds verscheidene jaren, heeft de minister meer dan eens aan de gemeentebesturen en arrondissements commissarissen aenbevolen van al huane pogingen aen te wenden om den toestand der gemeente sekretarissen te verbeteren. Men heeft bestatigd, dat ten gevolge eens eersten onzeandbriefs, door den huidige minister van binnenlandsche zaken aen de heeren gouverneurs gezonden, het geheele der traktementen van de sekretarissen, in één jaer, 60,000 fr. vermeerderd was. Deze verbetering was in 1862 verwezentlyk, en sedert dien zyn de traktementen nog aengegrooid. Daerenboven, heeft het gouvernement eenen midden-voorzichtigheidskas ten voordeele der gemeente sekretarissen ingesteld en het komt door eene tamelyk aanzienlyke subsidie in de winsten dezer kas tusschen.

Verscheidene sprekers hebben doen opmerken dat het gouvernement zeer veel werk aen de gemeente sekretarissen oplegt, en dat het van zyne waardigheid zyn zou geen dien dienst te aenveerden zonder belooning te geven. Doch heeft de heer minister van binnenlandsche zaken geantwoord dat, zoo de gemeente sekretarissen verplicht zyn zekere werken te doen, by voorbeeld, betrekkekyk de milicie, de kiezersysten, de bevolking, enz., het is emdat de gemeenten het grootste belang hebben dat deze akten en andere van hetzelfde slach op eene betamelyke manier worden gemaakt. Hy heeft erby gevoegd dat indien werken van dezen aard door den Staat moesten betaeld worden, deze het regt hebben zou er ge uitvoering van te bewaken en tusschen te komen in hetgeen onder het bestuur en de bewaking der gemeente raden moet geschieden, en dat het bygevolg, onder het opzichts punt der gemeentelyke vryheid, gevaerlyk zyn zou zulken weg in te slaen.

Men heeft vervolgens gevraagd of het niet mogelyk zou zyn van eene centraliseering tusschen verscheidene gemeenten hier te stellen, aengende de werken die de gemeentesekretarissen uitsluitelyk voor den Staat doen moeten. Volgens dat stelsel, zou een bepaalde sekretaris eene zekere omschryving hebben voor de opzoeeking en het opmaken dezer werken en daer voor zou hy een traktement ontvangen. Men denkt dat daer misschien een middel ligt om aen de gemeente de volkomene onafhankelykheid te geven, alsmede de gerechtigheid en de verdeelbare justicie, die in den huidige toestand, ten nadeele der gemeentesekretarissen verhinderd zyn.

De heer minister heeft desengaende zyne meening niet uitgedrukt, en het is in deze voorwaarden dat de petitie naer zyn departement werd verzonden.

» Koning » ziekte.

Men leest in het Handelsblad: « De *Moniteur* heeft vandaeg weér niets aengende de ziekte des Konings doen kennen, en in het Paleis werd er geen bulletyn neêrgelegd. Dit stilzwynen is onbegrypelyk, betreuenswaardig. Wat moet men er uit besluiten? Is het waar, zoo als het gerucht loopt, dat de toestand Zynrer Majesteit zeer slecht is, of wel is de toestand zoodanig goed, dat de geneesheeren het afkondigen van bulletyns onnoodig oordeelen.

» Indien, inderdaed zulks het geval is, waarom dan brengt men het niet ter kennis, volgens gebruik, by middel van een laatste bulletyn. Dit ware het eenige middel om allerlei verontrustende geruchten te doen ophouden.

» Iemand aen wien ik dezen namiddag bovenstaende opmerkingen maakte, verzekerde my dat het de Koning zelve is, die de afkondiging der bulletyns verboden heeft. Z. M. beweert dat de geneesheeren zich over zynen toestand bedrogen, en het onnoodig is het land te verontrusten.

» Van kunnen kant willen de doktors hunne verantwoordelykheid niet op het spel door het afkondigen van geruststellende bulletyns Ziedaer 't geen my die persoon, in welken ik volle vertrouwen heb, verzekerde de waarheit te zyn. Overigens, die handelwyze van Z. M. is niet verwonderlyk. De Koning heeft een eigen gedacht over zyne ziekte en volgt den raad zynrer geneesheeren met. Het is dit betreuenswaardige denkbeeld dat doktor Jenner vertrokken deed. Zy was de oorzaak der ziekte zelve, die het leven Z. M. in gevaer heeft gesteld.

Ziehier in welke omstandigheden, welker juistheid ik u waerborg, de ziekte erger werd: » Koning Leopold, te Londen verkoud zynde, hadden de geneesheeren hem geraden zich in zyne kamer van Windsor kasteel op te houden en zich niet aen de ongesteldheden der lucht bloot te stellen. Zeer strenge bevelen waren aen den kamerknecht gegeven, Z. M. niet alleen te laten en de uitvoering van bovenstaenden voorschryvingen te verzorgen. In den vooravond bevoel de Koning aen zynen kamerknecht de vensters van het appartement te openen, en daer de bediende aen Z. M. de voorschryving der doktors herinnerde, deed Leopold hem het appartement verlaten en opende zelve de vensters.

» De bediende ging onmiddelyk de geneesheeren verwilligen en toen men terug kwam by de deur van Konings appartementen, vond men die gesloten. Men klapte; geen antwoord. Men hoorde niet het minste gerucht. De geneesheeren aenzeiden niet. Denkende dat de Koning eenen overval gekregen had, deden zy onmiddelyk de deuren openen. Zy vonden den Koning buiten zich zelve, bewusteloos op eenen stoel liggen en men was verpligt zeer krachtige middelen te gebruiken om Z. M. tot bewustzyn te brengen.

» Sedert de Koning te Brussel terug is, zyn er de geneesheeren niet eens in gelukt Z. M. eenen dag op zyn bed te doen rusten. Iederen morgen wil de Koning opstaan; hy wil dat zyn toilet gemaakt wordt even als of hy gezond ware, en brengt den dag in eenen zetel door. Talryk zyn de feiten van dien aard welke de taek der geneesheeren hoogst moeylyk maken. Hopen wy nogtans dat dit hun niet belletten zal de ziekte te overmesteren en een diebaer leven te reddan.

De brusselsche korrespondent der *Amerisdamsche Courant* geeft over de ziekte des Konings de volgende narigten:

« De taek der geneesheeren wordt zeer moeylyk gemaakt, doortien de Koning een geheel byzondere geneswyze leeft, en hy huane voorschryven alleen dan volgt wanneer die met zyne denkbelden overeenkomen. En juist dit was de oorzaak der krisis die hem laetsleden vrydag in het gevaer heeft gebracht; een aenmerkelyke verzwakking had de geneesheeren sedert eenige dagen ongerust gemaakt, en zy schreven hem het gebruik van bouillon met oud-n Bordeaux-wyn voor. De Koning weigerde gedurende den geheelen dag dit te nemen, en eerst toen zyne kinderen met den meesten aendrang hem smeekten gaf hy ten laetste toe. Bat was tyd, want die uitputting was zoodanig dat men reeds den minister van binnenlandsche zaken te Laeken had doen komen, ofschoon middernaecht voorby was.

» Tot dat oogenblik had men de ziekte des Konings zorgvuldig geheim gehouden; maer toen verklaerden de geneesheeren dat zy voor niets meer instonden en het hoogst noodig was bulletyns uit te geven, wilde men niet dat de natie als door een donderslag zou getroffen worden. Hoe Leopold zich ook bevindt, in de eerste oogenblikken behield hy steeds het grootste vertrouwen, en verscheidene malen zeide hy: « Myn vader is 85 jaer oud geworden en hy was veel zieker dan ik. »

Wyding van Mgr. Braey, tot bisschop van Gent.

Maendag in den morgend, heeft te Gent de bisschoppelyk wyding van Mgr. Hendrik-Frans Braey plaets gevonden.

Om 8 ure begaf zich de stoet van het bisschoppelyk paleis naer de hoofdkerk, onder het zingen van litanien. In den stoet, samengesteld uit de leerlingen van het seminarie, de cerw. heeren pastoors van de stad parochiën en het kapittel der

kanoniken, trof men nog de volgende prelaten aen:

Mgr. Sterckx, Kardinael-aertsbisschop van Mechelen;

Mgr. de Montpellier, bisschop van Luik; Mgr. Regnier, aertsbisschop van Kameryk; Mgr. Labis, bisschop van Doornik; Mgr. De Hessele, bisschop van Namen; Mgr. Faict, bisschop van Brugge; Mgr. Ledochowski, ponslyke Nuntius te Brussel, met zynen geheimschryver en auditeur; Mgr. De Ram, rector magnificus der Universiteit van Leuven; Mgr. Van den Hercke, protonotaris apostolicus en ciudelyk, Mgr. Hendrik Frans Braey, den te wyden prelaet voor het Gentsche diocess.

Eene uitgestrekte estrade, in het kruis der Sint-Baefs kerk opgetimmerd, was geheel en al bezet. De burgerlyke, de regterlyke en krygs-overheden waren er in officieel kostuum, onder andere ook de heer gouverneur der provincie. Het overige der kerk was insgelyks met geloovigen opgepropt.

Gedurende deze plegtigheid, waarbij Z. Em. Mgr. de kardinael aertsbisschop van Mechelen pauslyk officieerde, en die den opvolger van Mgr. Delebecque gewylt heeft, leverde Sint-Baefs kerk een zoo treffend, zoo grootsch als stichtend uitzicht op.

Kortom, de wyding werd voltrokken doch niet zonder eene levendige aendroening op de aenwezigen te hebben gelaten; vooral was deze merkbaar toen Mgr. Braey van myter en staf voorzien, van op de estrade voor de eerste maal zynen bisschoppelyken zegen aen de aenwezigen en aen het geheele bisdom van Gent tegenzond.

Korts daarna, het was reeds elfure, nam de stoet traagzaam en statig den weg naer 's bisschops paleis terug en de menigte geloovigen door dees godsdienstig feest, zichtbaar bewogen en gesticht, allengskn uiteen.

Men zegt dat heden, de eerste intrede van Mgr. Braey als bisschop van Gent, luisterryk zal wezen. Van gisteren reeds was geheel de stad bevlagd.

Provinciale Kiezing.

De provinciale kiezers der kantons Tongeren en Borgloon zullen zich op maendag 22 mei om 9 uren 's morgens vergaderen.

De kiezers van het kanton Tongeren zullen eenen raadsheer te kiezen hebben in vervanging van de overleden heer graef Willem de Borchgrave, die tot heden niet vervangen was. In het kanton Borgloon zullen de kiezers te voorzien hebben in de vervanging van MM. baron de Woelmont en graef Fr. de Borchgrave die beide leden der kamer gekozen zyn.

Lyst der Jurés.

TWEEDE KWARTAEL 1865.

I. J. Bartholyns, notaris te Kermp. 2. J. Michiels, rentenier te Tongeren. 3. J. F. Wilsens, notaris te Peer. 4. E. W. Misotten, negociant te Brée. 5. W. J. Gérard, landbouwer te Montenaeken. 6. K. L. Lowette, geneesheer te Montenaeken. 7. F. Houbaers, eigenaer te Velm. 8. J. G. Gilkens, ontvanger te Hasselt. 9. A. H. Daris, rentenier te Borgloon. 10. W. Vandersmissen, notaris te Hasselt. 11. P. Talman, griffier van het vredegeret te Herck-de-Stad. 12. M. Schoofs, weerts te Tongeren. 13. M. Baesmans, gemeente-sekretaris te Steevoort. 14. Th. Renard, koopman in granen te Tongeren. 15. H. S. J. Schoolmeesters, burgem. te Maeseyck. 16. J. R. Steignarts, eigenaer te Maeseyck. 17. F. Bellefroid, stoker te Zepieren. 18. L. Vanwel-dingen, geneesheer te Steevoort. 19. B. Grisard, geneesheer te Lummen. 20. T. Claes, eigenaer te Curingen. 21. F. Houbaers, burgemeester te Velm. 22. G. baron de Heusch, eigenaer te Hasselt. 23. J. H. Leen, geneesheer te Peer. 24. F. Claiques, gemeente-ontvanger te Tongeren. 25. F. Duvisier, eigenaer te Hasselt. 26. L. N. Boesmans, advokaet te Gorthis. 27. L. Perreau, advokaet te Tongeren. 28. J. R. A. D. Keph, doctor in wysgeerte te Hasselt. 29. J. Scholberg, landbouwer te Sichen-Sussen-Bolré. 30. J. M. Binje, negociant te Maeseyck.

Aenwettende jurés.

1. A. Perreau, agent der bank te Tongeren. 2. M. H. Tasnier, advokaet te Tongeren. 3. M. baron de Tiecken de Terhove, rentenier te Tongeren. 4. A. Tournaye, molder te Tongeren.

In het arrondissement Kortryk hebben de meeste landbouwers besloten het koolzaed, dat maer ellendig is opgekomen, uit te rukken en te vervangen door eene planting van aerdappelen.

— Verleden woensdag is er op het stadhuis te Mechelen een aerdig voorval gepleegd. Wanneer de officier van den burgerlyken stand aen een jong koppel de wettelyke ondervraging deed of zy elkander voor man en vrouw begreiden, antwoordde de bruid rondout weg seer. Natuurlykerwyze werd op stuerden voet de plegtigheid opggeschort, en de twee toekomstende eeligenoten begaven zich onmiddelyk ieder naer hunne wooning, even als of niets was voorgevallen.

— Men schryft uit Breda, 1 mei: In de verhoopen maand april zyn door deze stad naer Belgje en Frankryk (via Oostende), 565 runderen gevoerd, uitmakende sedert primo januari een totaal van 3489. Nog werden in dat tydrek 185 kalveren en 88 paerden van uitmuntend ras voor het buitenland hier doorgevoerd.

— De beroemde weerkundige, de admiraal Fitz-Roy, heeft zich vergistren gezeelnaord, door zich de keel af te snyden.

— Muzieklerzen. — Een franschman lezen wy in de *London Journal*, heeft eene nieuwe ontdekking gedaen, bestaende in muzieklerzen. Hy heeft de eer gehad zulk een paar leerzen keizer Napoleon te mogen aenbieden. Op iederen stap, welken men met die leerzen doet, speien zy eenen walsch, mazurka of ander dansmuziek. Die leerzen zonden vooral voor dansmeesters zeer geslukt zyn.

— Volgens de laetste berichten schynt nu bepaald te zyn, dat met het leggen van den atlantischen kabel, op den 1 july aenstaende, eenen aenvang zal gemaakt worden. Op dien dag zal de *Great Eastern* onder bevel van den kapitein James Anderson den tegenwoordigen bevelvoerder van het stoomschip *China* van Valencia vertrekken. Op den 21 maart waren 1662 zeemylen des kabels voltooid, en de geheele kabel ter lengte van 2300 zeemylen zal in den loop van mei gereed en aenboord van den *Great Eastern* gebracht zyn. De admiraliteit heeft hare gewenschte hulp beloofd. Zy zal den *Great Eastern* twee groote stoomvaertigen van de koninklyke vloot toevoeegen, en buitendien den vice-admiraal sir James Hope last geven om de expeditie by het naderen van Newfoundland alle in zyne macht staende onderstemming te verleenen. Tegen het midden van july wordt de komst van den *Great Eastern* by Hearts Content verwacht, en daermit markt men op dat voor den 25 july de telegrafische verbinding tusschen Europa en Amerika zal geopend zyn.

Amerika.

Men schryft uit New-York (via Roche's-Point), 9 april:

» De lykplechtigheden van president Lincoln hebben heden middag te Washington met den meesten indruk plaets gehad. De bevolking mozt zich vereenigen in al de kerken en over gansch het land, op de zelve uur. De stoffelyke overblyfsels van den voormaligen president zullen in het kapittel ten toon gesteld blyven met eene erewacht. Vervolgens zullen zy, in groote staat-sie, langs New-York en Philadelphia tot Springfield (Illinois) gevoerd worden, waer het lyk moet worden begraven.

» De rouw is algemeen; overal in de Staten van het Noorden zyn de openbare gebouwen en byzondere residentieën met zwart behangen. » De mayor der stad New-York, M. Gunther heeft verzocht dien dag, even als den dondersdag, die door den gouverneur Featon aengeduid is om in acht genomen te worden als dagen van nationaal rouw, zouden gewyd worden aen droefheid en gebeden, in plaets van dankzeggingen en vreugdelykken over de laetste zegepraalen van het Noorden.

» Door de verschillende departementen des governments zyn bevelen gegeven, waarbij de officiers gezocht worden den militairen rouw te dragen gedurende zes maenden.

» Eene talryke vergadering van inwoonende Engelschen heeft zich heden in het hotel d'Astor vereenigd, onder voorzitting van den britschen konsul. Er zyn voorstellen aengenomen om de droefheid uit te drukken over het onherstelbaar verlies welk het Noorden heeft geleden, alsook het afgrysen en de verontwaardiging welke de moord van Lincoln en de aenslag op Seward verwekt hebben.

» De overheden van verscheidene Engelsche provincien van Noord-America hebben insgelyks hunne toegengenenheden uitgedrukt.

» De beste orde blyft in Noorderlyke Siaten heerschen.

» M. Lafayette-Forster is thans onder-president. » Seward is heter; hy heeft gisteren eenigen tyd kunnen op zitten. De toestand van M. Frederik, zyn zoon, is ook verbeterd, by heeft het bewustzyn teruggekregen.